

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12CoP/55/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4622201494
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denisa Šaligová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4622201494.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Denisy Šaligovej a sudkýň JUDr. Sone Zmekovej a JUDr. Renáty Pátrovičovej vo veci starostlivosti o maloletého D. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny S., dieťa rodičov: matky P. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XXX/XX, XXX XX X. a otca U. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX X., zastúpeného Dudzík & Gerová, Advokátske združenie so sídlom Škultétyho 1597/7, 955 01 Topoľčany, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Topoľčany č. k. 11P/66/2022-18 zo dňa 22.07.2022, v spojení s dopĺňacím uznesením č. k. 11P/66/2022-37 zo dňa 11.10.2022 takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie m e n í tak, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a .

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením na návrh otca o nariadenie neodkladného opatrenia upravil do právoplatného skončenia konania veci samej vedenej na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 10P/43/2022 styk otca s maloletým D. L. tak, že otec je oprávnený sa s ním stýkať každý páry víkend od piatka v čase od 15.00 hod. do nedele do 15.00 hod. s tým, že otec si maloleté dieťa prevezme a po ukončení styku odovzdá matke v mieste jej bydliska. Matka je povinná maloleté dieťa na stretnutie riadne pripraviť a stretnutie s otcom umožniť. Dopĺňacím uznesením rozhodol, že žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Toto rozhodnutie súd odôvodnil s odkazom na ustanovenie § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1, § 331 ods. 1, § 332 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „Civilný sporový poriadok“ alebo „CSP“), § 2 ods. 1, § 52, § 360 ods. 1, 2, § 361, § 363 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj „Civilný mimosporový poriadok“ alebo „CMP“) a § 36, § 24 ods. 4, § 25 ods. 1, 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“). V odôvodnení uznesenia uviedol, že otec podal dňa 11.07.2022 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal styku s maloletým D. každý páry víkend od piatka od 15.00 hod. do nedele do 15.00 hod., každý nepáry týždeň utorok a piatok v čase od 10.00 hod. do 18.00 hod. Zároveň žiadal uložiť matke povinnosť odovzdať maloletého D. otcovi za účelom realizovania dovolenky v dňoch od 23.07.2022 o 7.30 hod. do 30.07.2022 do 18.00 hod.

2. Svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil tým, že na Okresnom súde Topoľčany sa pod sp. zn. 10P/43/2022 vedie konanie o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k mal. D., ktorý pochádza z manželstva s matkou maloletého. Matka sa s maloletým odšťahovala zo spoločnej domácnosti a on nevie, kde sa so synom nachádza. Aj dovtedy sa v mieste bydliska zdržiavala sporadicky, bez toho, aby ho informovala, či príde, kedy príde a pod. Dieťa ju v tom období nezaujímalo. Matka mu bráni v kontakte so synom a to aj v telefonickom, odmieta mu ho dať k telefónu. Vzhľadom

k tomu, že má so synom veľmi dobrý vzťah, od malička sa o neho staral, podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, lebo dochádza k porušeniu jeho rodičovských práv. Matku sa snažila na jeho podnet kontaktovať aj kolízna pracovníčka, avšak bezúspešne. Matka sa vyjadrila, že dieťa je jej a otec ho do súdu neuvidí. Keďže otec kúpil rekreačný pobyt na E. v termíne od 23.07.2022 do 30.07.2022, žiadal neodkladným opatrením upraviť aj styk v danom termíne.

3. Súd konštatoval, že rodičia maloletého nežijú v spoločnej domácnosti. Zdôraznil, že styk rodiča s maloletým dieťaťom sa uskutočňuje predovšetkým v záujme dieťaťa, nie rodičov. Jeho účelom je čo najvhodnejším spôsobom a čo v najväčšej miere znižovať nepriaznivé dôsledky narušených vzťahov medzi rodičmi, ktoré často majú nepriaznivý dopad na celkový psychický stav dieťaťa a jeho citovú výchovu. Styk rodiča s maloletým má zaisťovať vytváranie a udržiavanie rodičovského vzťahu a upevňovanie citového putá k obidvom rodičom, aby dieťa v minimálnej miere pociťovalo výchovu v neúplnej rodine. Do skončenia konania vo veci samej je dôvodné a v plnom záujme maloletého, aby bol upravený pravidelný styk otca s maloletým, aby nedošlo k pretrhnutiu väzieb otca a dieťaťa s tým, že bude obmedzený ich pravidelný kontakt. Styk otca s maloletým upravený doteraz nebol, čo je aj dôvodom vznikajúcich konfliktov medzi rodičmi. Ak sa rodičia ohľadom styku nevedia dohodnúť, je potrebné styk upraviť súdnym rozhodnutím. Otec má právo sa so synom pravidelne stretávať, aby nedošlo k citovému odcudzeniu medzi nimi, a je potrebné mu to umožniť. Tým sú zároveň dané aj dôvody na nariadenie neodkladného opatrenia, keďže realizácia styku nemôže byť daná na ľubovôľu jedného z rodičov.

4. Súd po zhodnotení skutkových okolností dospel k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je čiastočne dôvodný. Uviedol, že obaja rodičia majú záujem o dieťa a vedia sa oň riadne postarať, pričom donedávna maloletý trávil čas s oboma rodičmi. Pokiaľ o úprave styku otca s maloletým nebude definitívne rozhodnuté v rozsudku o úprave práv a povinností k maloletému, je potrebné ich bežný styk počas týždňa upraviť, a to s prihliadnutím na záujem maloletého. Intenzita stretnutí zároveň zohľadňuje vek dieťaťa, potrebu budovať si vzťah i s otcom, ktorý má len obmedzený časový interval na realizáciu styku. V prípade úpravy styku rodiča s maloletým dieťaťom je úlohou neodkladného opatrenia stanoviť úpravu stretávania sa v rozsahu, ktorý umožní zachovanie vzájomných vzťahov na požadovanej úrovni, pričom rozsah styku uvedený vo výrokovej časti tohto uznesenia to dostatočne zabezpečuje. Nariadením neodkladného opatrenia sa tiež vytvorí priestor pre dočasnú stabilizáciu vzťahov medzi otcom a matkou dieťaťa. Návrhu otca nebolo možné vyhovieť vo väčšom rozsahu, pretože vo veci je potrebné vykonať dokazovanie, ktoré presahuje rámec konania o nariadenie neodkladného opatrenia. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo zvyšnej časti dočasnej úpravy styku s maloletým súd zamietol, pretože navrhovateľ v podanom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neosvedčil potrebu bezodkladnej úpravy pomerov medzi účastníkmi konania v navrhovanej úprave týkajúcej sa určeného obdobia v mesiaci júl (23.07.2022-30.07.2022).

5. Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie matka, ktorá ho navrhla zmeniť tak, že otec sa bude stretávať so synom každý párný kalendárny týždeň v sobotu od 9.00 hod. do 19.00 hod. a v nedeľu od 9.00 hod. do 17.00 hod. Namietala zmätočnosť výroku uznesenia, ktorým súd určil styk s maloletým „každý párný víkend“. Je presvedčená, že správne malo byť uvedené „v každom párnom kalendárnom týždni“. V bode 20. odôvodnenia súd uviedol, že upravil styk otca „každý nepárny týždeň“. Uviedla, že maloletý bol s otcom na rekreačnom pobyte na E.. V súčasnosti jej nie je známe aktuálne miesto pobytu otca a jeho bytové pomery. Je presvedčená, že styk je potrebné zmeniť podľa jej návrhu, pričom v nedeľu navrhla upraviť styk len do 17.00 hod., aby sa maloletý stihol pripraviť do školy.

6. Kolízny opatrovník dieťaťa a ani otec sa k odvolaniu matky nevyjadrili.

7. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) a po prejednaní veci dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je potrebné podľa § 388 CSP zmeniť.

8. Podľa obsahu spisu otec podal dňa 11.07.2022 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by upravil jeho styk so synom v párnom týždni kalendárneho roka od piatka od 15.00 hod. do nedele do 15.00 hod. a v nepárnom týždni kalendárneho roka utorok a piatok od 10.00 hod. do 18.00 hod. Zároveň navrhoval uložiť matke maloletého dieťaťa povinnosť odovzdať mu dieťa na účel dovolenky v dňoch od 23.07.2022 od 7.30 hod. do 30.07.2022 do 18.00 hod. Neodkladného opatrenia sa domáhal z dôvodu, že matka sa so synom odsťahovala zo spoločnej domácnosti a nevie, kde sa aj so synom nachádza.

Matka mu bráni v kontakte so synom, a to aj telefonickom. Súd prvej inštancie jeho návrhu čiastočne vyhovel a styk s maloletým dieťaťom upravil v menšom rozsahu, ako otec požadoval.

9. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie aplikoval na danú vec ustanovenia Civilného mimosporového poriadku a Civilného sporového poriadku. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho uznesenia citoval konkrétne procesnoprávne ustanovenia, na ktoré poukazuje aj odvolací súd. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Zákon rozlišuje dve skupiny neodkladných opatrení, jednak neodkladné opatrenia, ktorých účelom je bezodkladná úprava pomerov strán, pričom potreba takejto bezodkladnej úpravy pomerov musí byť naliehavá a úprava pomerov sa nemôže vzťahovať na čas minulý, a jednak ide o neodkladné opatrenia nariadené v prípade obavy z ohrozenia exekúcie. Pri oboch skupinách neodkladných opatrení súd musí skúmať, či je nárok osvedčený a či je neodkladné opatrenie skutočne potrebné. Pretože CMP v jeho tretej časti obsahuje len úpravu niektorých ustanovení o neodkladných a iných opatreniach súdu a v zmysle ustanovení § 365 až 368 CMP je možné nariadiť neodkladné opatrenie vo veciach ochrany maloletého dieťaťa, výživného, osobnej starostlivosti maloletého dieťaťa a vo veci povolenia súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých, na ostatné neodkladné opatrenia týkajúce sa maloletých detí je potrebné aplikovať právnu úpravu ustanovení § 324 a nasl. CSP.

10. Dočasný charakter neodkladného opatrenia umožňuje, že pred jeho nariadením súd nemusí dodržať formálny postup určený na dokazovanie a zisťovať všetky skutočnosti potrebné pre vydanie rozhodnutia vo veci samej. Na druhej strane súd nemá rozhodnúť bez osvedčenia aspoň základných skutočností dôležitých pre prijatie záveru o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana. Nariadenie neodkladného opatrenia je podľa zákonných predpokladov prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa tvrdí a osvedčí, že sú tu právne vzťahy, že tieto právne vzťahy vyžadujú dočasnú úpravu, že táto dočasná úprava je potrebná, že sa v právnych vzťahoch medzi účastníkmi nevytvorí nenávratný stav a že sa neprímeraným spôsobom nezasahuje do právnych vzťahov medzi účastníkmi (účastník nie je obmedzený spôsobom neprímeraným povahe veci). Cieľom neodkladného opatrenia je dočasná úprava pomerov účastníkov s cieľom umožniť ničím nerušené rozhodovanie vo veci samej. Takéto rozhodnutie je dočasné a neprejudikuje výsledok konania vo veci samej. Zmyslom neodkladného opatrenia je teda poskytnúť dočasnú ochranu účastníkovi a zabrániť zhoršovaniu jeho postavenia. Nad rámec zákonných dôvodov prípustnosti nariadenia neodkladného opatrenia (potreba bezodkladnej úpravy pomerov alebo obava z ohrozenia exekúcie) CMP umožňuje nariadiť neodkladné opatrenie aj v prípade, že to vyžaduje verejný záujem; predmetné ustanovenie reflektuje na článok 1 CMP a na to, že súd v konaniach postupuje v súlade s ochranou verejného záujmu. Pojem potreba bezodkladnej úpravy pomerov treba vykladať tak, že bez rozhodnutia súdu by účastníkovi hrozila ťažko napravitelná ujma.

11. Odvolací súd rozhodujúc o odvolaní matky maloletého dieťaťa preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj dôvody uvádzané matkou a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné zmeniť a návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnuť. V konaní bolo nesporne zistené, že rodičia maloletého dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti a sú v rozvodovom konaní. Otec k návrhu predložil úradný záznam Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny S., z ktorého vyplýva, že sa dňa 08.07.2022 dostavil na úrad s cieľom informovať o jeho požiadavke smerom k manželke ohľadom strávenia víkendu so synom, keďže od 29.06.2022 je syn u manželky. Ďalej uviedol, že od 23.07.2022 má vyplatený týždenný pobyt so synom na E., no obáva sa, že mu prepadne. Manželka mu podľa jeho tvrdenia povedala, že si dieťa ponechá do rozhodnutia súdu. Dňa 11.07.2022 otec podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Po oboznámení sa s obsahom spisu dospel odvolací súd k záveru, že potreba bezodkladnej úpravy pomerov nie je v prejednávanej veci naliehavá, a preto nebol daný dôvod na dočasnú úpravu pomerov účastníkov formou nariadenia neodkladného opatrenia.

12. Otec svoje tvrdenia o tom, že mu matka v stretávaní sa s maloletým D. bráni, zatiaľ nijakým spôsobom neosvedčil. Otec neuviedol žiaden konkrétny dátum, či víkend, kedy mu matka nemala umožniť styk s dieťaťom. Neuviedol ani dátum, kedy sa matka zo spoločnej domácnosti odsťahovala a kedy naposledy mu bol styk s dieťaťom umožnený. Odvolaciemu súdu len z úradného záznamu ÚPSVaR S. vyplynulo, že do 29.06.2022 bol so synom v kontakte. Otec však už krátko na to, dňa 11.07.2022 podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Podľa vyjadrenia matky, ona styku otca s maloletým nebráni. Poukázala na to, že otec absolvoval s maloletým D. rekreačný pobyt na E. od 23.7.2022 do

30.07.2022. Aj z návrhu matky prezentovaného v odvolaní je zrejmé, že matka súhlasila so stykom maloletého dieťaťa s otcom každý druhý víkend bez prespatia, keďže jej po zrušení pobytu otca nie sú známe jeho bytové pomery. Otec na vyjadrenie matky nijako nezareagoval, nepoprel tvrdenia uvádzané matkou v odvolaní.

13. Potreba úpravy styku otca s maloletým dieťaťom prostredníctvom neodkladného opatrenia je daná len vtedy, ak by bol ohrozený pravidelný kontakt dieťaťa s otcom, čo v danej veci osvedčené nebolo. Nemožno sa preto stotožniť s názorom súdu prvej inštancie, že neodkladným opatrením bude zachovaný pravidelný osobný kontakt dieťaťa s otcom, keď v danej veci nebolo vôbec osvedčené, že by matka bránila styku maloletého D. s otcom a tento mu neumožňovala. V danej veci zatiaľ nebola osvedčená ani hrozba takejto ujmy, a preto podľa názoru odvolacieho súdu neboli splnené zákonné podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. V tom čase však otec bol v kontakte so synom, keďže spolu strávili týždeň na E..

14. Vzhľadom na to, že odvolací súd dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie nie je správne z dôvodu neosvedčenia naliehavosti potreby úpravy styku s maloletým D., musel uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmeniť a návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnuť.

15. O trovách odvolacieho a prvoinštančného konania odvolací súd rozhodol podľa § 262 ods. 1, § 396 ods. 1, 2 CSP a § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

16. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).